

Пуковник ЈОЦО ТАРАБИЋ

ПОВОДОМ ЧЛАНКА „БИХАЋКА ОПЕРАЦИЈА НОВЕМБРА 1942 ГОДИНЕ“

У чланку „Бихаћка операција новембра 1942 године“ од пуковника Рауша („Војно дело“ бр. 2 за 1950 годину) није изнијето учешће 4 хрватске (кордунашке) бригаде, иако је она, не само садејствовала, него и директно учествовала у тој операцији по плану који је претходно добила.

После борби које је водила заједно са 2 личком бригадом у октобру 1942 године на сектору Перјасице, гдје су потучени главни дјелови италијанских трупа које су покушале да продру из Карловца на ослобођени Кордун, и после акције на непријатеља у Раковици, 4 хрватска бригада добила је од штаба I оперативне зоне за Хрватску авизо-заповјест за покрет ради учешћа у Бихаћкој операцији. Зато се бригада пребацила сјеверозападно од Пљешевице и 31 октобра 1942 године концентрисала на просторији село Пријебој — Чуић Крчевина.

1 новембра дошао је друг Манола (тада командант I оперативне зоне) у штаб 4 бригаде, који се налазио у селу Чуић Крчевина, провјерио како је штаб бригаде схватио заповјест, разрадио конкретни задатак бригаде, изнео план Бихаћке операције, у којој ће, како нам је рекао, учествовати три хрватске бригаде (у чланку се помињу само 2 и 8) и нагласио да 4 бригада има важан задатак да се убади на окупирани дио територије, на просторију Личко Петрово Село — Бихаћ, преко цесте Личко Петрово Село — Бихаћ, коју је непријатељ држао у својим рукама, и да затвори ове правце. Сем тога, друг Манола је нагласио да ће непријатељске снаге из Бихаћа вероватно отступити у сјеверозападном правцу (тј. у правцу 4 хрватске бригаде). Од стране наших снага које нападају на Бихаћ, на том правцу је остављен отвор са циљем да се непријатељ лакше потуче на отвореном пољу у долини Уне, сјеверно и сјеверозападно од Бихаћа, ако би напустио утврђења у Бихаћу. Међутим, у чланку се ништа не говори о овоме отвору, већ о потпуном и непосредном окружењу Бихаћа, док се у дијелу који се односи на распоред наших снага и њихово дејство, овај отвор може назријети. Сем тога, ради извршења овог задатка бригада је требала да врши чишћење терена од непријатељских група и мањих непријатељских посада у селу Изачићу и Врсти.

У току ноћи 1/2 новембра бригада се пребацила преко Пљешевине на простор сјеверозападно од Бихаћа и том приликом наишла на слабији отпор непријатеља код села Изачић Куле, Изачић Града и Врсте. После краће

борбе непријатељ је био дјелом ликвидиран, а дјелом протјеран. Пошто је извршено рашчишћавање овог простора, један батаљон 4 бригаде распоређен је сјеверозападно од Бихаћа, на линији: к. 330, Главница (с. Муратовић), сјеверно од села Папари, Злопоље к. 245, Турија, са задатком да дејствује на непријатеља који би се повлачио са правца Бихаћ, а други батаљон једним дијелом од Изачића у правцу Личког Петровог Села и Ваганца, а другим код села Врсте, са задатком да затвори правце који од Личког Петровог Села и Ваганца и од Цазина преко Вреле и Осредка воде за Бихаћ. Штаб бригаде налазио се на к. 377 (Урге), југоисточно од Изачића.

Од 2 до 4 новембра јединице бригаде водиле су врло тешке покретне борбе са непријатељским снагама, које су у мањим групама и колонама покушавале да се пребаце за Бихаћ правцем Ваганац и Личко Петрово Село, тј. преко просторије коју је држала бригада. Једна јача непријатељска група, која је дејствовала са правца Цазин, успела је да се пробије до линије Брековица, Јанковац, к. 383 (лијева обала Уне), гдје су је јединице 4 хрватске бригаде, у садејству са Крајишком бригадом, добрим дјелом уништиле, док је један мали дио успио да се пробије према Бихаћу. Осим тога, мање и веће групе непријатељских снага стално су покушавале да се пробију из Бихаћа преко Бихаћког Поља, Вркашића у правцу 4 хрватске бригаде. 4 новембра, пред пад мрака, јаче непријатељске снаге (јачине око 1.000 војника и мноштво цивила) кренуле су из Бихаћа долином Уне. Под дејством јаке ватре јединица 4 хрватске бригаде, непријатељ је био присиљен да прими борбу и да привремено обустави даље кретање. Због јаког непријатељског притиска 1 батаљон 4 хрватске бригаде није издржао непријатељски напад, већ је био принуђен да се повуче са линије село Муратовићи, Папари, тако да је после тога непријатељ продужио покрет у правцу Врсте. У покрету од реке Уне до Врсте непријатељска колона била је изложена јакој бочној ватри 4 бригаде и крајишких јединица, тако да је на просторији Врста, Брековица потпуно разбијена.

На сектору 4 хрватске бригаде заробљено је и убијено око 200 непријатељских војника и заплијењено много материјала и оружја које је непријатељ покушао да извуче из Бихаћа.

Дејства 4 бригаде у Бихаћкој операцији, по напору и залагању, с обзиром да је држала превелик простор (фронт у правцу Цазина, Бихаћа и Личког Петровог Села износи око 20 километара), била су за сваког борца и руководиоца једна од најтежих.

По завршетку Бихаћке операције бригада је даље учествовала у операцијама за чишћење Крајине на правцу Врста, Мала Кладуша, Велика Кладуша, у ослобођењу Цетинграда и у гоњењу непријатеља према Слуњу и даље према Карловцу.

Тако је 4 хрватска бригада учествовала у Бихаћкој операцији у којој је, поред тешких борби, за осам дана прешла око 200 км од Перјасице преко Раковице, Пљешевице, Изачића, Мале и Велике Кладуше, Цетинграда, Вељуна и поново до Перјасице.